

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean Lausunto aiheesta Ehdotus: neuvoston päätös jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (EY:n perustamissopimuksen 128 artiklan nojalla)

KOM(2007) 803 lopullinen/2 (V osa) — 2007/0300 CNS

(2008/C 162/24)

Neuvosto päätti 17. tammikuuta 2008 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 262 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus: neuvoston päätös jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (EY:n perustamissopimuksen 128 artiklan nojalla)

Asian valmistelusta vastannut ”työllisyys, sosiaalasiat, kansalaisuus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 29. tammikuuta 2008. Esittelijä oli Wolfgang Greif.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 13.–14. helmikuuta 2008 pitämässään 442. täysistunnossa (helmikuun 13. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon äänin 147 puolesta ja 5 vastaan 7:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK on kannattanut uutta yhdenmukaista lähestymistapaa sekä monivuotista sykliä lausunnoissaan, jotka se on antanut työllisyyspolitiikkojen suuntaviivoista vuosiksi 2005–2008⁽¹⁾ sekä useista muista aiheista. Lausunnoissaan komitea on muun muassa huomauttanut, että parlamenttien, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan todellinen kuuleminen ja osallistuminen on taattava työllisyyspolitiikan koordinoinnin kaikissa vaiheissa.

1.2 ETSK on myös huomauttanut, että eräs kansallisten uudistus suunnitelmien onnistumisen keskeisistä edellytyksistä on kaikkien asianomaisten yhteiskuntaelämän toimijoiden — erityisesti työmarkkinaosapuolten — mahdollisimman laaja osallistuminen prosessiin sen kaikissa vaiheissa. Tässä yhteydessä komitea on pahoitellut, ettei työmarkkinaosapuolten kuuleminen eikä kansalaisyhteiskunnan kanssa käyty keskustelu ole viime vuosina ollut tyydyttävällä tasolla. ETSK pitää sen vuoksi tärkeänä työmarkkinasuhteiden lujittamista kansallisella ja unionin tasolla.

1.3 Tätä taustaa vasten komitea pahoittelee jälleen kerran, ettei erittäin lyhyt aika neuvoston päätöstä koskevan ehdotuksen julkaisemisen ja itse päätöksen välillä ole jättänyt riittävästi aikaa perusteelliselle keskustelulle ja kuulemiselle. Sen vuoksi komitea varaa itselleen oikeuden tarkastella strategiaa uudelleen Eurooppa-neuvoston vuoden 2008 keväthuippukokouksen valossa.

1.4 Komitea on eri lausunnoissaan tehnyt lukuisia ehdotuksia Euroopan työllisyysstrategian puitteissa määritellyistä työllisyyspolitiikan aikaisemmista suuntaviivoista. Tiukkaa aikataulua ennakkoiden komitea kokosi yhteen kaikki asiaa koskevat ehdotukset ja lähetti niistä koosteen asianomaisille komission yksiköille⁽²⁾. Kooste sai myönteisen vastaanoton.

1.5 Vaikka suuntaviivat eivät missään tapauksessa ole menettäneet perusmerkitystään, komitea huomauttaa, että työllisyyspolitiikan uudet suuntaviivat ovat täysin samanlaiset kuin edelli-

seen pakettiin sisältyneet suuntaviivat. Niiden yhteydessä julkaistua tekstiä on kuitenkin jonkin verran ajantasaisesti, ja eräät komitean ehdotukset on otettu huomioon.

1.6 Komitea suosittelee, että komissio laatii osana tavanomaista menettelyään liitteen, jossa luetellaan kaikki suuntaviivoihin liittyvät, mitattavissa olevat tavoitteet niiden avoimuuden lisäämiseksi.

1.7 Asian käsittelylle varatun aikataulun vuoksi komitea toistaa tärkeimmät käsityksensä tietyistä näkökohdista, jotka on otettava päätöksenteossa huomioon, jotta voidaan vastata yleiseen tarpeeseen sopeuttaa työllisyyspolitiikan suuntaviivoja. Ne sisältyvät seuraavassa esitettävään tiivistelmään ETSK:n ehdotuksesta⁽³⁾.

⁽¹⁾ Yhteenvedossa viitataan seuraaviin lausuntoihin: ETSK:n 25. huhtikuuta 2007 aiheesta ”Ehdotus: neuvoston päätös jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista” antama lausunto, esittelijä: Maureen O'Neill (EUVL C 168, 20.7.2007); ETSK:n 12. heinäkuuta 2007 aiheesta ”Ensisijaisten ryhmien työllistäminen (Lissabonin strategia)” antama lausunto, esittelijä: Wolfgang Greif (EUVL C 256, 27.10.2007); ETSK:n 26. lokakuuta 2005 aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle nuorisosa koskevista EU:n politiikoista Euroopan nuorten huomioon ottaminen — eurooppalaisen nuorisosopimuksen täytäntöönpano ja aktiivisen kansalaisuuden edistäminen” antama lausunto, esittelijä: Jillian van Turnhout (EUVL C 28, 3.2.2006); ETSK:n 13. syyskuuta 2006 aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Naisten ja miesten tasa-arvon etenemissuunnitelma 2006–2010” antama lausunto, esittelijä: Grace Attard (EUVL C 318, 23.12.2006); ETSK:n 11. heinäkuuta 2007 aiheesta ”Työllistettävyyden ja yrittäjähenkisyys — Kansalaisyhteiskunnan, työmarkkinaosapuolten sekä alueellisten ja paikallisten toimijoiden rooli naisten ja miesten tasa-arvon näkökulmasta tarkasteltuna” antama lausunto, esittelijä: Luis Miguel Pariza Castaños (EUVL C 256, 27.10.2007); ETSK:n 17. tammikuuta 2007 aiheesta ”Yhtäläiset mahdollisuudet vammaisille” antama lausunto, esittelijä: Meelis Joost (EUVL C 93, 27.4.2007); ETSK:n 26. syyskuuta 2007 aiheesta ”Kestävän tuottavuuden edistäminen Euroopan työelämässä” antama lausunto, esittelijä: Leila Kurki (EUVL C 10, 15.1.2008); ETSK:n 11. heinäkuuta 2007 aiheesta ”Työelämän joustoturva (työehtosopimusneuvottelut ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun merkitys)” antama lausunto, esittelijä: Thomas Janson (EUVL C 256, 27.10.2007); ETSK:n 17. toukokuuta 2006 aiheesta ”Ehdotus: neuvoston päätös jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista” antama lausunto, esittelijä: Wolfgang Greif (EUVL C 195, 18.8.2006). ETSK:n 30. toukokuuta 2007 aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen perustamisesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi” antama lausunto, esittelijä: José Isaías Rodríguez García-Caro (EUVL C 175, 27.7.2007); ETSK:n 6. huhtikuuta 2005 aiheesta ”Ehdotus: neuvoston ja Euroopan parlamentin suositus eurooppalaisen yhteistyön jatkamisesta korkeasta-asteen koulutuksen laadun varmistamisesta” antama lausunto, esittelijä: Mário Soares (EUVL C 255, 14.10.2005).

⁽²⁾ ETSK:n 31. toukokuuta 2005 antama lausunto aiheesta ”Ehdotus: neuvoston päätös jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikkojen suuntaviivoista (EY:n perustamissopimuksen 128 artiklan nojalla)”, esittelijä: Henri Malosse (EUVL C 286, 17.11.2005).

⁽³⁾ ETSK:n ehdotukset sisältävä kirjanen julkaistaan lähiaikoina. Lausuntoihin, jotka ETSK on antanut työllisyyspolitiikan suuntaviivoista, voi tutustua osoitteessa http://esc.europa.eu/sections/soc/index_en.asp.

2. Tiivistelmä ETSK:n yksittäisistä ehdotuksista

2.1 Tärkeimmät mitattavissa olevat tavoitteet

Komitea toistaa, että tarvitaan seuraavia toimenpiteitä:

- EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla on asetettava aiempaa huomattavasti kunnianhimoisempia tehokkaita tavoitteita, joiden toteutuminen voidaan mitata suuntaviivojen yhteydessä, ja komissiolle on myönnettävä lisää toimeenpanovaltuuksia. Tässä yhteydessä olisi pyrittävä vakavasti välttämään uudistetun Lissabonin strategian tavoitteiden vesittäminen ja keskityttävä sen vuoksi uudelleen eurooppalaisiin määrällisiin tavoitteisiin erityisesti aktiivisuuden, koulutuksen ja elinikäisen oppimisen, nuorten työllisyyden ja sukupuolten tasa-arvon aloilla.
- On myös hyväksyttävä aikataulu ja menettely, josta voidaan asianmukaisesti tiedottaa kaikille asianomaisille sidosryhmille, jotta voidaan varmistaa täysimääräinen osallistuminen ja antaa kehitysvaiheessa riittävästi aikaa EU:n ja jäsenvaltioiden tasolta tulevalle palautteelle. Tässä yhteydessä on ennen kaikkea varmistettava, että työmarkkinaosapuolet, kansalaisyhteiskunta ja ETSK pääsevät mahdollisimman aikaisessa vaiheessa osallistumaan suuntaviivojen kehittämissä työhön, täytäntöönpanoon sekä seurantaan.
- On tehostettava tiedonkeräystä ja helpotettava jäsenvaltioiden sekä komission toteuttamaa seuranta- ja arviointia.
- Kansallisiin uudistusohjelmiin on sisällytettävä lisää konkreettista tietoa selkeistä tavoitteista sekä aikatauluista, kustannuksista ja määrärahoista. Näin kansalliset uudistusohjelmat olisivat nykyistä kunnianhimoisempia ja niiden laatu paranisi määräaikaisten, vastuun, sitoutumisen ja rahoitusperustan osalta. Lisäksi voitaisiin asettaa konkreettisia tavoitteita asianmukaisten budjettivarojen sitomiseksi jäsenvaltioiden aktiivisiin työmarkkinapoliittisiin toimiin.
- Vammaisten työllistämistä on korostettava nykyistä enemmän. Lisäksi on asetettava asiaa koskevia erityistavoitteita ja otettava sosiaalipoliittiset vaatimukset entistä paremmin huomioon. Tässä yhteydessä on pyrittävä paljon nykyistä ponnekkaammin varmistamaan, että myönteinen talous- ja työllisyyskehitys vahvistaa myös sosiaalista osallisuutta Lissabonin strategian puitteissa. Tämän vuoksi uusissa suuntaviivoissa olisi korostettava paljon nykyistä enemmän jäsenvaltioiden yhteisiä sosiaalisia tavoitteita aktiivisen sosiaalisen osallisuuden edistämiseksi (esim. köyhyyden ja vaikeimmassa asemassa olevien henkilöiden ja ryhmien syrjäytymisen torjunta).

2.2 Nuorten työllisyys

Komitea toistaa, että tarvitaan seuraavia toimenpiteitä:

- Kaikille jäsenvaltioille on asetettava tavoite laskea vuosina 2006–2010 nuorten työttömien määrää vähintään 50 prosentilla, jotta tulisi selväksi, että nuorisotyöttömyyden torjunta vaatii lisäponnistuksia kaikilta sidosryhmiltä.
- Nuorten integroitumista työmarkkinoille on edistettävä entistä päättäväisemmin ja nuorille on pyrittävä takaamaan

ensimmäinen, tulevaisuudennäkymiä tarjoava työpaikka. Tässä yhteydessä on myös ryhdyttävä toimenpiteisiin sen vaaran välttämiseksi, että nuoret jäävät loukkuun lyhytaikaisiin ja epävarmoihin työsuhteisiin.

- On suhtauduttava huomattavasti aikaisempaa määrätietoisemmin ja keskitetympin ammatilliseen koulutukseen työllistymispolkujen rakentamiseksi nuorille sekä elinikäiseen oppimiseen nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi. Myös koulutuspolku on nykyaikaisten työmarkkinoiden kannalta merkittävä kysymys, koska perus- ja keskiasteen koulutuksen saaneiden määrää on liian pieni eivätkä osaaminen ja koulutus vastaa työmarkkinoiden tarpeita.
- On kehitettävä sosiaaliturvajärjestelmiä, jotka antavat nuorille mahdollisuuden tehdä omaa tulevaisuuttaan koskevia päätöksiä. Tässä yhteydessä on käynnistettävä toimia nuorten osallisuuden edistämiseksi, erityisesti niiden nuorten auttamiseksi, jotka eivät opiskele, työskentele eivätkä ole rekisteröityneet työttömäksi työnhakijaksi.
- On vähennettävä koulunsa keskeyttäneiden määrää 50 prosentilla vuosina 2006–2010 ja edistettävä harjoittelijavaihtoa yrityksissä.
- Yrityksille on luotava asianmukaisia kannustimia ja niitä on tuettava, jotta ne palkkaisivat nykyistä enemmän nuoria ja iäkkäitä työntekijöitä, joilla on erityisongelmia löytää työtä.
- On lyhennettävä enintään kuuden kuukauden määräaika, jonka jälkeen työtä tai oppisopimuspaikkaa etsiviä nuoria aletaan uudelleen aktivoida (on syytä huomauttaa, että suuntaviivan 18 mukaan kyseinen määräaika lyhennetään vuoteen 2010 mennessä neljään kuukauteen).
- On edistettävä tasa-arvoa, vammaisten tukemista ja maahanmuuttajien integrointia.

2.3 Sukupuolten tasa-arvo

Komitea korostaa jälleen seuraavaa:

- Työllisyyspolitiikkojen koordinoinnissa tarvitaan yhteisiä painopisteitä naisten työllisyysasteen lisäämiseksi. Tarvitaan muun muassa konkreettisia poliittisia ehdotuksia, joilla yksinhuoltajia kannustetaan hankkimaan työmarkkinoilla kysyttyä ammattitaitoa sekä helpotetaan heidän työllistymistään.
- Työmarkkinaosapuolia olisi kuultava tasa-arvokysymysten sisällyttämisestä suuntaviivoihin.
- Jäsenvaltioiden hallituksilla, kansallisilla tasa-arvoelimillä ja kaikkien jäsenvaltioiden työmarkkinaosapuolilla on selkeä velvollisuus varmistaa, että niiden soveltamat palkkajärjestelmät eivät johda naisten ja miesten epätasa-arvoon. Tässä yhteydessä olisi yhteisön suuntaviivoilla lujitettava naisten ja miesten samapalkkaisuustavoitteita sekä jäsenvaltio- että yritystasolla määrittelemällä niille tarkat indikaattorit. Sen vuoksi olisi asetettava tavoitteita ammatilliseen ja tekniseen koulutukseen osallistumista koskevien erojen vähentämiseksi sukupuolten välillä sekä palkkaerojen pienentämiseksi.

- On toteutettava toimia työmarkkinoilla esiintyvän syrjinnän torjumiseksi ja sukupuolesta johtuvien palkkaerojen rakenteellisten syiden poistamiseksi sekä edistettävä naisten omaa sosiaalityötä ja sosiaalityön piiriin kuulumatonta osa-aikatyötä sekä parannetaan osa-aikatyön sääntelyä (esimerkiksi ulotetaan oikeus tehdä osa-aikatyötä lasten vanhempiin, jotka voivat myöhemmin palata kokopäivätyöhön, sekä edistetään osallistumista yritysten sisäisiin täydennyskoulutusohjelmiin).
- Työllisyyspolitiikoissa on asetettava uusia, erityisiä tasa-arvotavoitteita laadullisine ja määrällisine indikaattoreineen, jotta voidaan poistaa sukupuolisterootyypit ja rajoitukset, jotka kaventavat naisten mahdollisuuksia aloittaa ura tietyillä aloilla tai ryhtyä yrittäjiksi (*).
- Kansallisiin opetussuunnitelmiin olisi sisällytettävä keskiasteella ja korkea-asteella yrittäjäkoulutusta erityisesti naisille ja olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin, joilla lisätään luonnontieteellisiltä ja teknisiltä aloilta valmistuvien naisopiskelijoiden määrää, jotta saataisiin kurottua umpeen sukupuolten välistä eroa teknisillä aloilla ja tieto- ja viestintätekniikan palveluiden parissa työskentelevien määrässä.
- Sukupuolten tasa-arvoon sekä työ- ja yksityiselämän yhteensovittamiseen olisi kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota. Tässä yhteydessä on vähennettävä sukupuoleen perustuvaa eriytymistä työmarkkinoilla etenkin toteuttamalla tehokkaita toimia työ- ja perhe-elämän yhdistämiseksi (ennen kaikkea kehittämällä erittäin laajasti yleisesti saatavilla olevia, laadukkaita ja kohtuuhintaisia lasten päivähoitopalveluja sekä erilaisia tukipalveluja hoitoa tarvitseville ja heidän perheilleen myös ympärivuorokautista hoitoa tarjoavissa laitoksissa).
- Jaettua vanhemmuutta on edistettävä tehokkaasti (ennen kaikkea on kannustettava isien osallistumista) ja on lopetettava sellaiset perhepoliittiset toimet, joilla vanhempia kannustetaan poistumaan työelämästä pysyvästi tai pitkäksi aikaa. Vanhemmille tulisi tarjota mahdollisuus palata työmarkkinoille, eivätkä vanhempainloman aikana myönnetyt korvaukset saisi vaikuttaa kielteisesti tulokehitykseen, kannustaa naisia poistumaan työelämästä eivätkä estää lastenhoidon jakamista molempien vanhempien kesken.

2.4 Ikääntyneet ja vammaiset työntekijät ja siirtotyöläiset

Komitea on kehottanut kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

- On torjuttava entistä voimakkaammin edelleen olemassa olevat lukuisat haitat ja syrjimisot, jotka perustuvat ikään, sukupuoleen, vammaan tai etniseen alkuperään ja jotka ilmenevät etenkin koulutukseen ja työmarkkinoille pääsyn sekä työmarkkinoilla pysymisen yhteydessä. EU:n nykyistä lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoa olisi valvottava asianmukaisesti.
- Väestörakenteen muutoksiin ja työvoiman ikääntymiseen liittyviin haasteisiin on kiinnitettävä enemmän huomiota. Tässä

(*) Ks tässä yhteydessä myös seuraavat lausunnot: ETSK:n 6. heinäkuuta 2006 aiheesta ”Yhteisön Lissabon-ohjelman täytäntöönpano: Yrittäjyyttä suosivan ajattelutavan edistäminen” antama lausunto, esittelijä: Ingrid Jerneck (EUVL C 309, 16.12.2006) ja ETSK:n 25. lokakuuta 2007 aiheesta ”Yrittäjyyttä suosiva ajattelutapa ja Lissabonin ohjelma” antama lausunto (SOC/267), esittelijä Madi Sharma, apulaisesittelijä Jan Olsson (lausuntoa ei ole vielä julkaistu).

yhteydessä on lisättävä investointeja työpaikkojen laatuun ja iän huomioon ottaviin työpaikkoihin, jotta voidaan parantaa työntekijöiden fyysisistä ja psyykkistä kuntoa työuran pidentämiseksi etenkin kannustamalla ikääntyneitä työntekijöitä lisäämään osallistumistaan jatkokoulutukseen, vähentämällä työpaineita yrityksissä sekä sopeuttamalla työoloja (muun muassa kannustimet työterveyshuollon kehittämiseksi työpaikalla sekä laaja-alaiset yritysohjelmat terveyden edistämistä, sairauksien ehkäisemistä ja työntekijöiden suojelua varten).

- On ryhdyttävä toimenpiteisiin tietoisuuden lisäämiseksi iäkkäiden työntekijöiden arvosta (kokemuksen kautta saadun tiedon arvostus ja työelämässä opittujen taitojen siirtäminen nuoremmille työntekijöille) sekä tarjottava etenkin pk-yrityksille neuvontaa ja tukea ennakoivassa henkilöstösuunnittelussa ja iän huomioon ottavan työorganisaation kehittämisessä.
- Vammaisasiat on asetettava kansallisissa uudistus suunnitelmassa entistä enemmän etusijalle ja jäsenvaltioiden vammaisjärjestöjen on osallistuttava nykyistä enemmän uudistus suunnitelmien laadintaan. Tässä yhteydessä komissiota on kehoitettu arvioimaan joustavien ja tehokkaiden tukitoimien vaikutusta sekä hyödyntämään niiden mahdollista yhteisvaikutusta vammaisten työllisyysasteen nostamiseksi.
- Maahanmuuttopolitiikkojen toimeenpanoa on vahvistettava ja seurattava, ja sen vaikutukset maakohtaiseen työvoimasuunnitteluun on otettava huomioon. Tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota henkilökohtaisen koulutuksen aikana (ja sitä ennen) annettavaan tukeen sekä panostettava aikaisin kielen oppimiseen ja ammattitaitoa sivuavien taitojen hankkimiseen. Lisäksi on poistettava työmarkkinoille pääsyyn liittyviä institutionaalisia esteitä ja syrjintää jäsenvaltioissa sekä estettävä palkkojen polkeminen.
- On ryhdyttävä toimenpiteisiin, joilla voidaan taata osaavan ja koulutetun työvoiman riittävyys ylläpidettävyyden varmistamiseksi, ja asiaa on seurattava. ETSK kannattaa työntekijöiden liikkuvuutta jäsenvaltioiden välillä mutta on huolissaan vaikutuksista, joita EU:n sisäisellä koulutettujen työntekijöiden ja osaamisen siirtymisellä on lähtömaahan.

2.5 Laadukkaat työpaikat ja siirtymävaiheen työmarkkinat

Komitea toistaa, että tarvitaan seuraavia toimenpiteitä:

- Ryhdytään työpaikkojen laadun parantamiseen tähtääviin toimiin ja luodaan sitä varten työelämän laatua kuvaava eurooppalainen indeksi, joka rakentuisi tutkimuspohjaisista ”kunnollisen työn” (*good work*) kriteereistä ja joka mitattaisiin ja julkaistaisiin säännöllisesti, jotta voidaan tuoda esiin työelämän laadun muutoksia ja edistystä sekä vaikutuksia tuottavuuteen.
- Parannetaan työmarkkinoiden varmuutta ja estetään epävarmuus muun muassa varmistamalla, ettei työttömiä pakoteta ottamaan vastaan työtä ilman sosiaalityötä, torjumalla pimeä työ sekä estämällä määräaikaistyöntekijöiden hyväksikäyttöä.

- Suojellaan työntekijöitä syrjinnältä.
- Ryhdytään useisiin lisätoimenpiteisiin operatiivisten terveysuojelujärjestelmien parantamiseksi, jotta työllisyystavoitteet edistäisivät sairauksien ennaltaehkäisyä sekä terveellisiä elintapoja sairauksista aiheutuvan taakan pienentämiseksi, työn tuottavuuden parantamiseksi ja työuran pidentämiseksi.
- Ajanmukaistetaan ja parannetaan tarvittaessa epätyypillisten työmuotojen sosiaaliturvaa.
- Poistetaan perhevelvollisuuksista johtuvat esteet vanhempien siirtyessä (uudelleen) työelämään ja jatkaessa työuraansa (sekä kannustetaan isä osallistumaan nykyistä enemmän lastenhoitoon).
- Luodaan siirtymävaiheen työmarkkinat sosiaalisesti syrjäytyneille ryhmille ja tarjotaan yrityksille asianmukaisia kannustimia palkata entistä enemmän työntekijöitä sekä tuetaan samalla kyseisiä henkilöitä sosiaaliseen syrjäytymiseen johtaneiden ongelmien voittamisessa (tässä yhteydessä on esitettävä sekä ei-toivottu järjestelmän väärinkäyttö että kilpailuvääristymät).
- Toteutetaan yleishyödyllisillä aloilla, etenkin osuus- ja yhteisöaloudessa, työllisyysaloitteita, sillä niillä on tässä yhteydessä tärkeä rooli. Työmarkkinapoliittisten toimien rahoituksen yhteydessä niille on varmistettava asianmukainen tuki.

2.6 Joustoturva

Komitean on ehdottanut seuraavaa:

- Työmarkkinaosapuolilla olisi oltava johtava rooli kaikissa joustavuudesta käydyissä keskusteluissa, ja niiden olisi oltava ensisijaisasemassa Euroopan komission järjestämissä kuulemisissa sekä joustoturva-käsitteen määrittelyssä.
- Työmarkkinasuhteiden lujittaminen unionin ja jäsenvaltioiden tasolla on välttämätöntä. Työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen on osallistuttava aktiivisesti joustoturvan määrittelyyn: niiden on neuvoteltava, vaikutettava ja otettava vastuuta joustoturvan määritelmästä ja sen osatekijöistä. Sen vuoksi kansallisten uudistus suunnitelmien arvioinnin yhteydessä on keskusteltava myös siitä, miten työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja työehtosopimusjärjestelmää voidaan vahvistaa.
- Jäsenvaltioiden ja komission olisi joustoturvan yhteydessä kiinnitettävä enemmän huomiota sukupuolten tasa-arvoon ja sukupolvien solidaarisuuteen. Naiset, iäkkäät työntekijät ja nuoret ovat työmarkkinoilla usein muita heikommassa asemassa kun on kyse joustavuudesta ja turvallisuudesta. Näiden ryhmien asemaa olisi parannettava ryhtymällä niiden kannalta mahdollisimman myönteisiin toimenpiteisiin.
- Jäsenvaltioiden ja komission olisi tutkittava mahdollisuutta parantaa mukautumista sisäisen joustavuuden avulla ja tehdä sisäisestä joustavuudesta varteenotettava ja hyväksyttävä osa joustoturvaa. Sisäinen joustavuus voi olla avainasemassa tuottavuuden, innovaatioiden ja kilpailukyyn lisäämisessä, ja se voi siten edistää Lissabonin strategian tavoitteiden saavuttamista.
- Työajan joustavuuden ja työntekijöiden suojelun olisi oltava tasapainossa. Tämä voidaan parhaiten taata työehtosopimusneuvotteluissa kansallisten käytäntöjen mukaisesti sovittavilla säännöillä. Joustavaa työaikaa koskevat neuvottelut edellyttävät vakiintuneita oikeuksia ja neuvotteluja tukevia ja toimivia yhteiskunnallisia instituutioita sekä työllisyyttä edistäviä sosiaaliturvajärjestelmiä.

2.7 Investoinnit, innovaatio ja tutkimus

Komitea on kehottanut kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

- On varmistettava suotuisa makrotaloudellinen toimintaympäristö, jossa korostetaan kasvuun tähtäävää talouspolitiikkaa pitkään jatkuvien laskusuhdanteiden voittamiseksi ja aktiivisen työmarkkinapolitiikan mahdollisuuksien täysimääräiseksi hyödyntämiseksi.
- Investointien ohjaamisessa tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin tulisi entistä määrätietoemmin pyrkiä edistämään taloutta ja uusien työpaikkojen syntymistä. Tässä yhteydessä on todettava, että useissa uudistus suunnitelmissa ei oteta tarpeeksi huomioon, että työmarkkinoiden rakenteellisten uudistusten ohella kasvun ja työllisyyden elvyttämiseksi on myös tarpeen toteuttaa kysyntään kohdistuvia toimia.
- Jäsenvaltioiden tulee lisätä talousarvioidensa liikkumavaraa kun on kyse asianomaisista infrastruktuuri-investoinneista. Kansalliset uudistusohjelmat voitaisiin tässä yhteydessä laatia mahdollisimman pitkälle siten, että niiden tuloksena luotaisiin Euroopan laajuinen ja koordinoitu talouden elvytysohjelma.
- Kasvun ja täystyöllisyyden mahdollisuuksien hyödyntämiseksi on luotava sellaiset olosuhteet, jotka edistävät sekä ulkoista että sisäistä kysyntää. Tässä yhteydessä on kiinnitetty huomiota siihen, että vain harvat jäsenvaltiot korostavat uudistusohjelmissaan riittävästi talouden elvyttämistä.
- Jäsenvaltioiden ja EU:n tasolla on varattava riittävä rahoitus työllisyyspoliittisten toimenpiteiden toteuttamiseksi. Tässä yhteydessä on kiinnitetty huomiota siihen, että useissa jäsenvaltioissa on poistettava nykyiset erot ehdotettujen työmarkkinapoliittisten aloitteiden ja talousarviossa niihin varattujen määrärahojen välillä.

Bryssel 13. helmikuuta 2008

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Dimitris DIMITRIADIS